

FYLKESMANNEN
I ROGALAND

Deres ref.:

Vår dato: 27.09.2013

Vår ref.: 2013/5442

Arkivnr.: 461.3

Vaule Sandtak AS v/Stangeland Maskin AS
pb. 21
4064 STAVANGER

Att. Bjarne Sandanger

Postadresse:

Postboks 59 Sentrum,
4001 Stavanger

Besøksadresse:

Lagårdsveien 44, Stavanger

T: 51 56 87 00

F: 51 52 03 00

E: fmropost@fylkesmannen.no

www.fylkesmannen.no/rogaland

Vaule Sandtak AS, Time kommune - Oversendelse av tillatelse etter forurensningsloven til mottak, mellomlagring og gjenvinning av betong og tegl

Fylkesmannen har ferdigbehandlet søknaden fra Stangeland Maskin AS på vegne av Vaule Sandtak AS om tillatelse etter forurensningsloven §§ 11 og 29 til mottak, mellomlagring og gjenvinning av betong og tegl på gnr.30 bnr.5, Nordre Kalberg i Time kommune. Tillatelsen med tilhørende vilkår følger vedlagt. Fylkesmannens vedtak kan påklages til Miljødirektoratet.

Fylkesmannen viser til søknad datert 27.5.2013 fra Stangeland Maskin AS på vegne av Vaule Sandtak AS om tillatelse til mottak, mellomlagring og bearbeiding av inntil 40.000 tonn rivingsmateriale av betong og tegl på Nordre Kalberg, gnr.30, bnr. 5 i Time kommune. I tillegg ønsker virksomheten også å ta imot betongslam. Virksomheten driver i dag et pukkverk på stedet i henhold til selv bærende vilkår i forurensningsforskriften kapittel 30.

Videre viser vi til uttalelser til søknaden fra Time kommune datert 10.9.2013, samt virksomhetens kommentarer til kommunens uttalelse datert 23.9.2013. All informasjon som er kommet frem gjennom kildene over, er blitt lagt til grunn i vår vurdering.

Bakgrunn

Vaule Sandtak AS drev tidligere pukkverk på Foss-Eikeland i Sandnes kommune, men flyttet for få år siden pukkverksdriften til ny lokalitet på Nordre Kalberg, Time kommune. Virksomheten ble i 2013 kjøpt opp av Stangeland Maskin AS, men blir fortsatt drevet videre som eget selskap. Tillatelsen er dermed gitt til Vaule Sandtak AS.

Fylkesmannen var på kontroll ved virksomheten 17.3.2011. Vi fant ikke at det forelå forhold som gjør det påkrevet med særskilt utslippstillatelse etter forurensningsloven for virksomhetens ordinære pukkverksdrift, jmfør forurensningsforskriften § 30-2. Denne delen av virksomheten kan dermed foregå i henhold til selv bærende forskriftskrav, jf. forurensningsforskriften kapittel 30 *Forurensninger fra produksjon av pukk, grus, sand og singel.*

Vaule Sandtak AS ønsker nå å utvide sin aktivitet til også å omfatte mottak av rivingsbetong, tegl og returafalt for gjenvinning. Brukt betong kan inneholde miljøgifter som PCB og tungmetaller. Behandling av betongmasser kan dermed medføre forurensning, og det finnes ingen egen forskrift som dekker kravene godt nok. Virksomheten skal derfor ha egen tillatelse etter forurensningsloven §§ 11 og 29. Fylkesmannen er forurensningsmyndighet for denne typen virksomhet.

Forhåndsvarsel av søknaden

Søknaden har vært oversendt Time kommune for uttalelse. Søknaden ble kunngjort i Jærbladet og Stavanger Aftenblad, og har vært lagt ut til offentlig gjennomsyn på nettsidene til Fylkesmannen i Rogaland med høringsfrist 15.7.2013. Det har kun kommet inn uttalelse fra Time kommune. Uttalelsen fra kommunen er sendt til søker for kommentarer. Kommunens uttalelse og søkers kommentarer til denne er gjengitt nedenfor.

Time kommunes uttalelse

Eiendommen omfattes av *Reguleringsplan for masseuttak på Nordre Kalberg – plan 277 Nordre Kalberg*, vedtatt av Time kommunestyre 27.10.2005, sist revidert 19.6.2006.

Representanter fra kommunen var på befaring i dagens masseuttak/pukkverk sammen med representanter fra Stangeland Maskin AS den 22.8.2013, og har på bakgrunn av dette oversendt følgende kommentarer til søknaden:

Forhold til gjeldende reguleringsplan, Plan 277 med bestemmelser

Omsøkt mottak, mellomlagring og gjenvinning av betong og tegl kan gjennomføres innenfor planområdet til gjeldende plan.

Derimot er mellomlagring og gjenvinning ikke i samsvar med bestemmelsene i reguleringsplan 277 som gjelder et rent masseuttak/pukkverk, uten tillatelse til mottak eller mellomlagring av betongrester eller tegl.

Forhold til naturmangfoldloven

Etter kommunens vurdering medfører ikke den omsøkte utvidete tillatelsen ytterligere konsekvenser for naturmangfold, tatt i betraktning det uttak og knusing av fjellmasser som allerede skjer innenfor gjeldende reguleringsplan.

Forhold til Vannforskriften

Virksomheten foregår som kjent ved en strekning av Figgjo som har bestand av elvemusling og er gyte- og oppvekstområde for laks.

Under den nevnte befaringen på anlegget ble bedriftens opplegg for oppsamling og resirkulering av vann via fire etablerte dammer gjennomgått. Store deler av året vil det ikke være noe overskudd av vann, det inntre bare i nedbørrike perioder. Det ble også fastslått at renseparken som er omtalt i søknaden er bygget og ser ut til å fungere etter hensikten (vegetasjonen i renseparken var ennå ung og ikke fullt utviklet). Nedstrøms utløpet fra renseparken vil avrenningen passere gjennom et ca 50 m bredt vegetasjonsbelte som vil fungere som en etterpolering før vannet når ned til den gamle Ålgårdbanen. Banelegemet her passerer i en kulvert og vann vil renne gjennom en sone med kantvegetasjon før det når Figgjo.

Etter vår vurdering vil opplegget for gjenbruk og rensing, samt områdene avrenningsvann vil bli filtrert gjennom, til sammen medføre at virksomhetens påvirkning på Figgjo blir ubetydelig.

For sikkerhets skyld anbefales likevel at det settes krav om et opplegg for innsamling av vannprøver fra utløpet av renseparken, (jf pkt 9.2 i søknaden. Utkast til måleprogram mangler).

Forhold som etter kommunens syn er mangelfullt gjort greie for. (jf nr i søknaden):

Pkt 2.8 Transportforhold: Dagens tungtransport til og fra uttaksområdet foregår på en midlertidig vei som ikke er godkjent.

Pkt 3.1 Produkter: Det er etter kommunens syn ikke gjort tilstrekkelig rede for mottak av betongslam. F. eks ikke hvor i anlegget det vil skje, og håndtering av medfølgende sterkt basisk vann. Det burde vel også vært gitt et anslag om årlig mengde.

Pkt4.9 Resipient for sanitæravløpsvann.

Firmaet har krysset av for at resipient er kommunalt nett. Ved kontroll er det påvist at dette er feil. Det er montert et minirensesanlegg i tilknytning til personalbrakkka.

Pkt 9.2 Utslippskontroll.

Utkast til måleprogram for avrenningsvann: Se ovenfor.

Et måleprogram for utslipp av støv fra den nye delen av virksomheten bør kanskje vurderes.

Time kommune vil avslutningsvis peke på at anleggsområdet med sprenging av fjell i et dypt krater med svært bratte kanter bør få klart pålegg om å gjerde inn området slik at en forebygger fallulykker ved at personer kommer seg inn i anleggsområdet og skades..

For å unngå piratdumping av avfall i uttaksområdet vil det være meget viktig at den beskrevne mottakskontroll gjennomføres og at det sørges for fysisk kontroll (elektronisk styrt bom eller liknende) slik at det ikke er mulig å kjøre inn på anlegget uten en form for registrering/identifikasjon. Det må gjelde hele døgnet og alle ukedager.

Kommentarer fra søker

Fylkesmannen oversendte Time kommunes uttalelse til søkeren 13.9.2013, og bad Vaule Sandtak AS om å kommentere punktene påpekt av kommunen.

Virksomhetens punktvis kommentarer datert 23.9.2013 er gjengitt nedenfor:

Pkt 2.8 Transportforhold

Vi er i dialog med Time kommune, og har den 19.9.2013 bedt om oppstartsmøte for omregulering av gjeldende planområde. Utfordringene nevnt i kommentarene fra Time kommune vil søkes løst i arbeide med endring av planen (Plan 277.)

Pkt 3.1 Produkter

Det er utfordrende å uttale seg om en spesifikk årlig mengde, men vi vil ikke ta i mot et større kvantum enn det vi til enhver tid kan kontrollere. Vi har ikke angitt spesifikk sted for mottak av slammet i søknad pga. omplassering av knuseverk, men at mottak vil være nederst i bruddet kan vi slå fast. Dette fordi vi har kontroll på vannet som samler seg på dette arealet.

Pkt 4.9 Resipient for sanitærløpsvann.

Feilopplysningen skyldes en misforståelse av undertegnede. Dette er informert nærmere til Vidar Ausen (Time kommune) via telefon. Med andre ord er det riktig som kommunen skriver, at det er montert et mini-rensanlegg av typen Klargerster.

Pkt 9.2 Utslippskontroll.

Vi har en kontinuerlig vurdering av støvproblematikk som knytter seg til driften. Produksjonskontrollen (PK-system) vår krever at vi vurderer støvproblematikken kontinuerlig (daglig), og setter in gang strakstiltak hvis støvflukten viser seg å være ugunstig. Vi vurderer nå også å gå til innkjøp av ”støvbøtter” for å få en enda bedre kontroll.

Fylkesmannens vurdering

Ved avgjørelse av om tillatelsen skal gis og ved fastsetting av vilkårene, har Fylkesmannen lagt vekt på de forurensningsmessige ulempene ved tiltaket sett i sammenheng med de fordelene og ulempene som tiltaket vil medføre. Søknaden er behandlet etter forurensningsloven, naturmangfoldloven, vannforskriften og reguleringsbestemmelsene for Nordre Kalberg massetak.

Avfallspolitikk

Stortingsmelding nr. 26 (2006-2007) om Regjeringens miljøvernpolitikk og rikets miljøtilstand gir en oppdatering av hovedlinjene i avfallspolitikken. Det nasjonale resultatmålet for gjenvinning av avfall innebærer at mengden avfall til gjenvinning skal være minst 75 % i 2010, med en videre opptrapping til 80 %. Dette inngår i det overordnede målet med avfallspolitikken, som er å øke utnyttelsen av avfallet som en ressurs, samtidig som utslipp av klimagasser og miljøgifter fra avfallet minimeres.

I betong er hovedandelen steinmasser (60 - 70 %), og ren betong fra rivning vil kunne benyttes, som for eksempel i utfyllingsmasser, der man ellers måtte brukt nye pukkmasser. Ved gjenvinning av betong reduserer man derfor ikke bare mengden brukbare masser som fyller opp deponier, men også behovet for å sprengte ut nye steinmasser.

Naturmangfoldet

For alle saker som berører naturmangfold følger det av naturmangfoldloven § 7 at prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12 skal legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet, og at det skal fremgå av beslutningen hvordan disse prinsippene er vurdert og vektlagt i saken.

Når det gjelder kravet til kunnskap om naturmangfold i naturmangfoldloven § 8, viser vi til at aktiviteten det er søkt om er et tillegg til eksisterende uttaksaktivitet i et steinbrudd. Denne driften er regulert med egne bestemmelser. Området er likevel sjekket i Naturbasen til Direktoratet for naturforvaltning og i Artsdatabankens artskart. For det gjeldende området var det ikke registrert prioriterte arter, truede eller nær truede arter på Norsk rødliste for arter 2010, eller utvalgte, truede eller nær truede naturtyper på Norsk rødliste for naturtyper 2011. Det er heller ikke kommet frem opplysninger som skulle tyde på at det kan befinne seg arter eller naturtyper i området som ikke er

fanget opp av disse registreringene. Dermed er det heller ikke påvist mulige effekter av tiltaket på naturmangfoldet i dette området direkte.

Time kommune anser heller ikke at tiltaket har konsekvenser for naturmangfoldet.

Ved fastsetting av vilkårene har Fylkesmannen lagt vekt på hva som kan oppnås med beste tilgjengelige teknikker, jmfør naturmangfoldloven § 12. I forbindelse med typen bearbeiding av masser som det er søkt om her, innebærer dette støyskjerming og støvdemping, og å hindre spredning av skadelige stoffer. Ved riktig bruk av maskiner og tilrettelegging av arbeidet skal ikke aktiviteten det er søkt om føre til større utslipp enn den eksisterende driften i uttaksområdet.

Vannforskriften

Nordre Kalberg har avrenning til Figgjovassdraget, som er et verna vassdrag og nasjonalt laksevassdrag. Vassdraget inneholder også en bestand av elvemusling, som vil være sårbar for utslipp av slam. Tilstanden for midtre del av Figgjovassdraget er i *Forvaltningsplan for vannregion Sør-Vest – Vannområdene Otra og Figgjo* definert som **moderat**.

I henhold til vannforskriften § 4 (*miljømål for overflatevann*) skal tilstanden i overflatevann beskyttes mot forringelse, forbedres og gjenoprettes med sikte på at vannforekomstene skal ha minste god økologisk og god kjemisk tilstand. Virksomheten må derfor ikke medføre utslipp som kan være til hinder for å nå målsetningen i § 4.

I følge søknaden gjenbrukes vannet så langt mulig i forbindelse med vaskeverket for naturmasser, og ledes til etablert vannlagringstank. Virksomheten har søkt Time kommune om å få etablere en større tank på ca. 1000 m³. Fylkesmannen legger til grunn at området av kommunen er satt av til massetak, og at mottakskontrollen skal sikre at massene som behandles ikke er forurenset.

Virksomheten har vedlagt kart over sin rensepark beliggende bak sikringssone med støyvoll mot Figgjovassdraget. Oversikten er utarbeidet av Rambøll AS mai 2013. Renseanlegget er oppbygget i flere trinn: energidreper (store steiner) – sedimentering – våtmarksfilter – permeabel terskel – energidreper – våtmarksfilter – singel/sandfilter.

Fylkesmannen viser til uttalelsen fra Time kommune ovenfor, hvor det framkommer at det kun i spesielt nedbørrike perioder vil bli et overskudd av vann, samtidig som renseparker ser ut til å fungere etter hensikten. Påvirkningen på Figgjovassdraget vil dermed bli ubetydelig.

Vi anser med dette at søknaden er vurdert i forhold til kravene i vannforskriften. Fylkesmannen vurderer virksomhetens tiltak mot utslipp av forurenset prosessvann som tilstrekkelige til at tillatelse kan gis.

Reguleringsplan

Reguleringsplan 277 omtaler som kommunen påpeker ikke direkte den omsøkte aktiviteten, men kun selve pukkverksdriften. Etter kommunens sin vurdering kan tiltaket likevel gjennomføres innen planområdet uten at det er nødvendig med reguleringsendring.

Søker opplyser i sine kommentarer at den vil søke om endring av reguleringsplanen, slik at de forhold som er påpekt av kommune omfattes av planen. Fylkesmannen tar dette til etterretning.

Forholdet til forurensningsforskriften kapittel 30.

Vi har ikke tatt for oss driften av selve masseuttaket i behandlingen av denne søknaden, da denne reguleres av selvbærende vilkår i forurensningsforskriften kapittel 30.

Fylkesmannen de siste år gjennomført tilsyn ved de fleste pukkverkene i fylket, og vil ved tilsyn følge opp både gjenvinningsdelen og pukkverksdelen av aktiviteten til Vaule Sandtak AS. Hvis det viser seg at driften ved anlegget avviker fra kravene, vil vi følge opp virksomheten til avvikene er lukket. Videre skal klager, og avvik som oppdages av virksomheten selv, også loggføres og behandles som avvik. Virksomheten har plikt til å lukke avvik så fort det lar seg gjøre.

Mottatt avfall

Fylkesmannen stiller i tillatelsen detaljerte krav om registrering av massene og maksimalt mottaksvolum. Aktiviteten skal for øvrig begrenses til driftstidene som er angitt i reguleringsplanen for området.

Vaule Sandtak har søkt om en årlig gjenvinning av 40 000 tonn rivingsbetong inkludert tegl, samt noe betongslam.

Virksomheten har i søknaden ikke presisert hvor stor den maksimale mengden betong som kan mellomlagres på stedet til enhver tid. Avfall som skal gjenvinnes kan mellomlagres i inntil tre år, jamfør avfallsforskriften § 9-2 annet ledd. Vaule Sandtak AS må derfor til enhver tid kunne dokumentere at størrelsen på mellomlageret ikke overstige den mengden virksomheten kan gjenvinne innen tre år med normal driftstid. Mottak av nye masser må i så tilfelle stanses inntil tilsvarende gjenvunnet masse er fraktet ut igjen.

Mottakskontrollen med vekt skal sikre at dette kravet overholdes. Virksomheten skal etterstrebe å koordinere transport av uttaksmasser og avfallsmasser, slik at transport med tomme lass, altså «uvirksom» transport, begrenses.

Størrelsen og utformingen av lagringsplassen må i tillegg være utformet på en slik måte at den ikke virker skjemmende for omgivelsene.

Krav til mottakskontroll

Mottak av ren betong og tegl til gjenbruk skal normalt ikke utgjøre noen forurensningsfare.

Når det gjelder betong, kan fugemasse, maling og selve betonginnsatsen inneholde PCB og tungmetaller. Tegl eldre enn 1980 kan inneholde tungmetaller, og tegl og betong fra piper kan inneholde PAH. Masser med slike forurensninger skal ikke gjenvinnes, men leveres til deponi for farlig avfall. En fungerende mottakskontroll skal sikre at slike masser ikke håndteres ved anlegget på Nordre Kalberg.

Betongslam skal normalt ikke inneholde farlige stoffer, og det er dermed ikke behov for en tilsvarende mottakskontroll som for rivingsbetong. Vedlagte analyser av betongslam fra Spenncon AS sin virksomhet på Foss-Eikeland har likevel vist høye verdier for innhold av alifater >C12-C35.

Betongprodusenter som ønsker å levere betongslam til bruk i gjenvinningsprosessen av rivingsbetong må kunne sannsynliggjøre at slammet ikke er forurenset.

Fylkesmannen vil understreke at tillatelsen ikke gjelder deponering av betongslam, kun mellomlagring og gjenvinning.

Både avfallsprodusent og mottaker, her Vaule Sandtak AS, har ansvar for at forurensete masser håndteres korrekt. Oppkjøpere av gjenvunnet betong stiller også krav til innholdet, og virksomheter som driver med gjenvinning blir derfor passet på fra flere kanter. Leverandøren av avfallsmassene har ansvar for å dokumentere at massene ikke er forurenset, og brukere av behandlet masse stiller krav til at produktet de kjøper er rent. Vaule Sandtak AS vil derfor ha lite å vinne på å slurve med

mottakskontrollen, og Fylkesmannen anser at sjansen for at forurensede masser ankommer mottaket er relativt liten.

Alle lass med masse som blir fraktet til anlegget skal gjennomgå en mottakskontroll der virksomheten sikrer at innholdet ikke inkluderer forurensning. All mottatt masse skal registreres med vekt og innhold, slik at virksomheten har oversikt over, og kan dokumentere, hvilke mengder som har kommet inn og hva som har gått ut. Massenes innhold skal dokumenteres av avfallsprodusenten, det vil si at dokumentasjon på at massene ikke inneholder forurensninger skal foreligge *før* massene blir sluppet inn på anlegget.

Virksomheten må i tillegg ha egne rutiner for undersøkelse og prøvetakning av mottatte masser, i tilfelle det oppstår mistanke om at massene allikevel kan inneholde forurensninger.

Dersom det allikevel viser seg at masser med forurensninger er tatt imot og behandlet, skal Vaule Sandtak AS umiddelbart sette i gang tiltak for å begrense eventuelle utslipp og fjerne de forurensede massene. Virksomheten skal også sørge for prøvetakning for å undersøke om omgivelsene har blitt påvirket av aktiviteten, og bekoste opprydning av eventuelle andre forurensede arealer, etter krav i forurensningsloven § 7.

Fylkesmannen har vurdert virksomhetens prosedyrer for mottakskontroll inkludert skjema for loggføring av mottatte masser. Vi anser disse som dekkende for å sikre en forsvarlig mottakskontroll.

Dersom det gjennom virksomhetens egenkontroll likevel viser seg at gjeldende prosedyrer ikke er tilstrekkelige til å hindre at forurensede rivingsmasser gjenvinnes, er Vaule Sandtak AS ansvarlig for å gjennomføre nødvendige tiltak for rette opp forholdet.

Fylkesmannen vil ved periodiske inspeksjoner kontrollere at virksomheten som en del av sin internkontroll etterlever sine prosedyrer for mottakskontroll.

Støy

Den nye driften skal ikke føre til mer støy i området. Vaule Sandtak AS må kunne dokumentere at virksomhetens utslipp fra støy fra den ordinære pukkverksdriften ikke overskrider støygrensene i forurensningsforskriften § 30-7 *Støy*.

Virksomheten må forholde seg til de samme støykravene for håndteringen av rivningsmassene som ved driften av pukkverket. Hvis den totale støypåvirkningen fra virksomhetens aktiviteter øker som følge av tilleggsaktivitetene, må de gjennomføre ytterligere tiltak for å begrense støyen.

Støyen fra virksomheten skal ikke overskride normverdiene for kontinuerlige støykilder. Kravene for støy i tillatelsen samsvarer med kravene i forurensningsforskriften kapittel 30. Se også støyretningslinjen T-1442/2012 fra Miljøverndepartementet og veilederen fra Klima- og forurensningsdirektoratet (nå Miljødirektoratet) TA-2115.

Støv

Noe støvflukt må påregnes ved drift av knuseverk, men det er klare krav til utslippsgrenser i forurensningsforskriften § 30-5 *Utslipp av støv*. Fylkesmannen anser ikke at den omsøkte aktiviteten skal øke støvutslippet vesentlig. Vi forutsetter at knusing av betong vil skje på et avgrenset område, og mener aktiviteten skal være enkel å støvdempe med vann ved behov. Vi anser støvflukt fra åpne mellomager av betong til gjenvinning som ubetydelig, og vesentlig mindre enn fra den ordinære pukkverksdriften.

Det vil i praksis ikke være mulig å gjennomføre separate støvnedfallsmålinger fra gjenvinning av betong og tegl så lenge det også foregår ordinær pukkverksdrift. Fylkesmannen setter derfor ikke særskilte krav til nedfallstøv utover kravene i forurensningsforskriften § 30-5.

Utslipp til vann

Fylkesmannen viser til vår vurdering ovenfor av søknaden i forhold til vannforskriften.

Tillatelsen stiller krav om måleprogram for virksomhetens utslipp fra renseparken for å sikre at dette fungerer etter hensikten og ikke overbelastes. Vi er innforstått med at det i perioder ikke vil være noe netto vannutslipp fra anlegget. Måleprogrammet må derfor tilpasses slik at det gir et representativt bilde av påvirkningen til resipienten.

Måling av utslipp

Tillatelsen stiller krav til måling av støv, støy og utslipp til vann i henhold til forurensningsforskriften kapittel 30.

Vi forutsetter at armeringsjern og betong blir tatt hånd om på forsvarlig måte gjennom utslippstillatelsen, i tillegg til aktuelle avbøtende tiltak for å hindre grunnforurensning.

Dokumentasjon på rutiner, gjennomføring og resultater av målingene skal kunne fremvises ved tilsyn.

Risikoklasse

Virksomheter med tillatelse etter forurensningsloven skal plasseres i en risikoklasse, jamfør forurensningsforskriften §§ 39-3 og 39-6. Risikoklassen skal angi forurensningspotensialet til virksomheten. Plassering i risikoklasse har betydning for hvor ofte en virksomhet vil bli kontrollert av forurensningsmyndigheten, og for hvor stort gebyr virksomheten må betale for hver inspeksjon.

Vi vurderer det slik at utslipp og potensialet for utslipp fra anlegget i forbindelse med mottak, mellomlagring og bearbeiding av betong og tegl er lite. Anlegget har bare unntaksvis utslipp av prosessvann til resipient. Vi plasserer derfor anlegget i risikoklasse 4, som er laveste risikoklasse.

Virksomheter i risikoklasse 4 kontrolleres normalt hvert 6-8 år så sant ikke naboklager eller andre forhold tilsier behov for hyppigere kontroll. Fylkesmannen inspiserer normalt virksomheter som har fått ny eller endret utslippstillatelse innen ca. ett år etter at tillatelsen ble gitt for å kontrollere at driften foregår i henhold til vilkårene i tillatelsen.

Dersom inspeksjonen avdekker forhold som tilsier en høyere risikoklasse, kan Fylkesmannen fatte enkeltvedtak om endring av risikoklasse.

Konklusjon

Med dette som grunnlag mener Fylkesmannen at Vaule Sandtak AS vil dekke et samfunnsmessig behov ved å tilby mellomlagring og enkel behandling av rivningsmasser for bruk til gjenvinning. En forutsetning er imidlertid at denne aktiviteten kan foregå på en miljø- og helsemessig trygg måte.

Fylkesmannen mener det er akseptabelt at Vaule Sandtak AS får tillatelse til å etablere og drive med mottak, mellomlagring og bearbeiding av betong og tegl på sitt anlegg på Nordre Kalberg, gnr.30 bnr.5 i Time kommune. Vi anser at de positive virkningene av å motta og håndtere gjenvinningsmasser er større enn eventuelle negative konsekvenser som følge av forurensning fra anlegget. Vi forutsetter da at virksomheten drives i samsvar med vilkårene i utslippstillatelsen og i forurensningsregelverket for øvrig.

Vi understreker at denne tillatelsen ikke er en tillatelse til å forurense mer. Virksomhetens internkontroll, faktiske drift av anlegget og målinger av utslipp vil bli fulgt opp med jevnlige tilsyn fra Fylkesmannen.

Frister

Tabellen nedenfor gir oversikt over frister for gjennomføring av tiltak som tillatelsen krever:

Tiltak	Frist	Henvisning til vilkår
Støykartlegging	1.6.2014	4.1 og 5.3
Etablering av måleprogram	1.6.2014	4.2 og 5.2
Oppdatering av miljørisikoanalyse	1.6.2014	2.5.1

Varsel om fastsetting gebyrsats for saksbehandlingen

Fylkesmannens behandling av søknader om tillatelser, eller endringer i eksisterende tillatelser er omfattet av en gebyrordning fra 1.1.2007, jamfør *Forskrift om begrensnig av forurensning (forurensningsforskriften)*, kapittel 39. Vaule Sandtak AS skal derfor betale gebyr for saksbehandlingen av utslippstillatelsen.

Gebyrene skal samlet sett ikke overstige forurensningsmyndighetens kostnader ved saksbehandlingen eller kontrollen. Forurensningsmyndigheten vedtar hvilken gebyrsats som skal gjelde i det enkelte tilfelle. Ved fastsettelse av gebyrsats skal forventet ressursforbruk knyttet til saksbehandlingen eller kontrolltiltaket legges til grunn.

Fylkesmannen varslar på denne bakgrunn at vi vurderer å benytte sats 4, jamfør § 39-4 i forurensningsforskriften ved fastsettelse av gebyr. Vaule Sandtak AS skal følgelig betale et gebyr på **NOK 20.100** for Fylkesmannens behandling av saken.

Etter forvaltningsloven § 16 har parter rett til å uttale seg om innholdet i forhåndsvarsler før vedtak fattes. Vi ber om at eventuelle merknader til varsel om fastsetting av gebyrsats blir sendt Fylkesmannen innen 2 uker etter at varselet ble mottatt.

Vedtaket om valg av gebyrsats vil deretter bli sendt som eget brev.

Klageadgang

Vedtaket, herunder også plasseringen i risikoklasse, kan påklages til Miljødirektoratet av sakens parter eller andre med rettslig klageinteresse innen 3 uker fra underretning om vedtak er kommet fram eller fra vedkommende fikk eller burde skaffet seg kjennskap til vedtaket. En eventuell klage skal angi hva det klages over og den eller de endringer som ønskes. Klagen bør begrunnes, og andre opplysninger av betydning for saken bør nevnes. Klagen skal sendes til Fylkesmannen.

En eventuell klage fører ikke automatisk til at gjennomføringen av vedtaket utsettes. Fylkesmannen eller Miljødirektoratet kan etter anmodning eller av eget tiltak beslutte at vedtaket ikke skal gjennomføres før klagefristen er ute eller klagen er avgjort. Avgjørelsen av spørsmålet om gjennomføring kan ikke påklages.

Kunngjøring

Denne tillatelsen sendes som kopi til parter i henhold til kopilisten. Den ferdige tillatelsen vil bli allment tilgjengelig på Fylkesmannens hjemmeside www.fylkesmannen.no/rogaland.

Med hilsen

Marit Sundsvik Bendixen
ass. fylkesmiljøvernssjef

Johan Tore Rødland
senioringeniør

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke underskrift

Saksbehandler: Johan Tore Rødland
Saksbehandler telefon: 51 56 89 38
E-post: fmrojtr@fylkesmannen.no

Vedlegg:

Tillatelse etter forurensningsloven til mottak, mellomlagring og gjenvinning av betong og tegl for Vaule Sandtak AS

Kopi til:

Time kommune Postboks 38 4349 Bryne

Tillatelse etter forurensningsloven til mottak, mellomlagring og gjenvinning av betong og tegl for Vaule Sandtak AS

Tillatelsen er gitt i medhold av lov om vern mot forurensninger og om avfall av 13. mars 1981 nr. 6, §§ 11 og 29, jfr. § 16. Tillatelsen er gitt på grunnlag av opplysninger gitt i søknad av 27.5.2013 samt opplysninger fremkommet under behandlingen av søknaden. Vilkårene framgår på side 2 til og med side 10

Tillatelsen gjelder fra 1.oktober 2013. Tillatelsen omfatter ikke virksomhetens ordinære pukkverksdrift på samme lokalitet, som reguleres av selv bærende vilkår fastsatt i forurensningsforskriften kapittel 30 *Forurensninger fra produksjon av pukk, grus, sand og singel*.

Bedriften må på forhånd avklare skriftlig med Fylkesmannen endringer den ønsker å foreta i forhold til opplysninger som ble gitt i søknaden eller under saksbehandlingen og som kan ha miljømessig betydning.

Dersom hele eller vesentlige deler av tillatelsen ikke er tatt i bruk innen 4 år etter at tillatelsen er trådt i kraft, skal bedriften sende en redegjørelse for virksomhetens omfang slik at Fylkesmannen kan vurdere eventuelle endringer i tillatelsen.

Bedriftsdata

Bedrift	Vaule Sandtak AS
Beliggenhet/gateadresse	Nordre Kalberg, 4355 Kvernaland
Postadresse	Postboks 21, 4064 Stavanger
Kommune og fylke	Time, Rogaland
Org. nummer (bedrift)	972 771 643
Gårds- og bruksnummer	Gnr.30 bnr. 5
NACE-kode og bransje	08.120 – Utvinning fra grus- og sandtak, og utvinning av leire og kaolin
NOSE-kode(r)	105.01.09 Steinknusing
Kategori for virksomheten ¹	Ikke IPPC-virksomhet

Klima- og forurensningsdirektoratets referanser

Tillatelsesnummer	Anleggsnummer	Risikoklasse ²
2013.304.T	1121.0060.01	4

Tillatelse gitt: 1.10.2013	Endringsnummer:	Sist endret:
Marit Sundsvik Bendixen ass. fylkesmiljøvernssjef		Johan Tore Rødland senioringeniør

¹ Jf Forurensningsforskriftens kapittel 36 om behandling av tillatelser etter forurensningsloven

² Jf Forurensningsforskriftens kapittel 39 om gebyr til statskassen for arbeid med tillatelser og kontroll etter forurensningsloven

1. Rammer

Tillatelsen gjelder forurensning fra mottak, mellomlagring og behandling av betong og tegl fra rivingsmasser. Tillatelsen er basert gjenvinning av 40.000 tonn betong inkludert tegl pr. år. Virksomheten kan også ta imot betongslam for gjenvinning.

Virksomheten må til enhver tid kunne dokumentere at de mellomlagrede masser kan gjenvinnes innen en omløpstid på 3 år ved ordinær driftstid ved anlegget. Masser som ønskes levert utover dette skal avvises.

Virksomheten skal, så langt det lar seg gjøre, koordinere transporten ut og inn fra anlegget slik at kjøretøy som frakter masser inn ikke kjører tomme ut igjen, og omvendt.

Tillatelsen omfatter kun ren betong og tegl. Forurenset betong og tegl skal avvises fra anlegget. Unntaket er armeringsjern i betong samt plast benyttet i tilknytning til armeringen.

Bearbeidingen kan bestå av klipping av betongmasser for fjerning av armering, og knusing av betong og tegl. Det tillates ikke mottak og mellomlagring av andre avfallstyper enn dem nevnt ovenfor.

Tillatelsen forutsetter at mottaket etableres og drives slik som beskrevet i utslippssøknaden.

Ved planer om vesentlige endringer, inkludert utskifting av utstyr som kan føre til vesentlige endringer i utslippene, skal virksomheten søke om endring av tillatelsen. Dette gjelder selv om utslippene ligger innenfor de fastsatte utslippsgrensene etter at endringene er gjennomført.

Hvis ikke annet er klart bestemt i denne tillatelsen, skal den ansvarlige til enhver tid drive virksomheten i samsvar med alle relevante krav i det gjeldende forurensningsregelverket.

2. Generelle vilkår

2.1. Utslippsbegrensninger

De utslippskomponenter fra virksomheten som er antatt å ha størst miljømessig betydning, er uttrykkelig regulert gjennom spesifikke vilkår i denne tillatelsen. Dette gjelder likevel ikke utslipp av stoffer på prioritetslisten oppført i vedlegg 1. Disse stoffene er blant de mest helse- og miljøfarlige stoffene som er i bruk. Utslipp av disse stoffene er bare tillatt hvis utslippene er så små at de må anses å være uten miljømessig betydning. Virksomheten skal være spesielt oppmerksom på eventuell fare for utslipp av stoffene på prioritetslisten.

Alle grenseverdier skal overholdes innenfor de fastsatte midlingstider. Variasjoner i utslippene innenfor de fastsatte midlingstidene skal ikke avvike fra hva som følger av normal drift i en slik grad at de kan føre til økt skade eller ulempe for miljøet.

2.2 Plikt til å redusere forurensning

Selv om virksomheten overholder kravene i forurensningsregelverket, skal virksomheten arbeide kontinuerlig for å hindre at forurensning oppstår eller øker, og for å begrense forurensning som finner sted. For å unngå og/eller begrense forurensning og avfallsproblemer skal virksomheten ta utgangspunkt i den teknologien som ut fra en samlet vurdering av

nåværende og fremtidig bruk av miljøet og av økonomiske forhold gir de beste resultatene, jmfør forurensningsloven § 2.

2.3 Plikt til forebyggende vedlikehold

For å holde de ordinære utslipp på et lavest mulig nivå og for å unngå utilsiktede utslipp skal virksomheten sørge for forebyggende vedlikehold av utstyr som kan ha utslippsmessig betydning. System og rutiner for vedlikehold av slikt utstyr skal være dokumentert (jmfør internkontrollforskriften § 5 punkt 7³).

2.4 Tiltak ved økt forurensningsfare

Dersom det som følge av unormale driftsforhold eller av andre grunner oppstår fare for økt forurensning, plikter bedriften å iverksette de tiltak som er nødvendige for å eliminere eller redusere den økte forurensningsfaren, herunder om nødvendig å redusere eller innstille driften.

Bedriften skal så snart som mulig informere Fylkesmannen om unormale forhold som har eller kan få forurensningsmessig betydning. Akutt forurensning skal varsles iht. pkt 8.2.

2.5. Internkontroll

Virksomheten plikter å etablere internkontroll for sin virksomhet i henhold til gjeldende forskrift om dette⁴. Internkontrollen skal blant annet sikre og dokumentere at bedriften overholder krav i denne tillatelsen, forurensningsloven, produktkontrollloven og relevante forskrifter til disse lovene. Virksomheten plikter å holde internkontrollen oppdatert.

2.5.1 Risikovurdering og forebyggende tiltak

Virksomheten skal vurdere om aktivitetene ved virksomheten kan medføre fare for forurensning av det ytre miljø, jmfør internkontrollforskriften § 5, 2. ledd punkt 6, og vurdere resultatene opp mot akseptabel miljørisiko. Risikovurderingen skal være dokumentert, og skal omfatte alle forhold ved virksomheten som kan medføre forurensning av vann, grunn og luft. Ved endringer i driften skal risikovurderingen oppdateres.

Virksomheten skal ha oversikt over de miljøressurser som kan bli berørt av forurensning, inkludert akutt forurensning, og de helse- og miljømessige konsekvenser forurensningen kan medføre.

Med utgangspunkt i risikovurderingen skal virksomheten om nødvendig iverksette risikoreduserende tiltak. Både sannsynlighetsreduserende og konsekvensreduserende tiltak skal vurderes. Virksomheten skal ha en oppdatert oversikt over de forebyggende tiltakene.

2.5.2 Avvikshåndtering

Avvik (brudd på forurensningsregelverket) som er av en viss alvorlighet og/eller som er stadig gjentakende, skal avvikshåndteres i samsvar med bestemmelsene i internkontrollforskriften § 5, 2. ledd punkt 7. Dette inkluderer undersøkelse av årsakene til at avvikene har skjedd, vurdering og iverksetting av strakstiltak for å rette avvikene og vurdering og iverksetting av avbøtende tiltak for å hindre at lignende avvik skal skje på nytt. Avvikshåndteringen skal dokumenteres skriftlig.

³ Systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter – forskrift av 06.12.1996 nr. 1127 (Internkontrollforskriften)

⁴ Systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter – forskrift av 06.12.1996 nr. 1127 (Internkontrollforskriften)

3. Mottakskontroll og journalføring

3.1 Mottak fra avfallsprodusent

Vaule Sandtak AS skal sørge for at alt avfallet som mottas på anlegget registreres over **vekt ved innkjøring**. Alle masser som blir tatt imot skal være knyttet til egenerklæringsskjema fra avfallsprodusenten med opprinnelse og dokumentasjon på at de er rene. Virksomheten skal kontrollere at avfallet kan håndteres uten at kravene i tillatelsen brytes. Hvis det er tvil om avfallets opprinnelse, eller mistanke om at det er forurenset, skal det avvises fra anlegget.

Virksomheten skal sørge for at den som til enhver tid er ansvarlig kontrollør av avfallet som mottas inkludert den medfølgende dokumentasjonen, skal ha opplæring i de vanligste typene forurensing som de aktuelle avfallstypene kan inneholde. Virksomheten skal ha rutiner for opplæring, og dokumentasjon på at de ansatte som arbeider med mottakskontroll har fått tilstrekkelig kunnskap gjennom relevant opplæring.

3.2 Håndtering av masser ved avvik

Hvis det etter mottak oppdages at masser med forurensninger er tatt imot og behandlet, skal Vaule Sandtak AS umiddelbart sette i gang tiltak for å begrense eventuelle utslipp, fjerne de forurensete massene og levere dem til et godkjent mottak for forurensete masser. Virksomheten skal sørge for prøvetaking for å undersøke om omgivelsene har blitt påvirket av aktiviteten, og eventuelt bekoste opprydning av andre forurensete arealer.

3.3 Krav til internkontroll og journalføring

Alle ansatte som håndterer avfallet skal være kjent med virksomhetens rutiner for mottakskontroll.

Virksomhetens øvrige internkontroll må inkludere systemer for registrering av avfallets opprinnelse, vekt, ankomst og uttransportering. Systemet må være bygget opp slik at det til enhver tid kan dokumentere at tillatelsen overholdes. Et slikt system skal kunne fremlegges ved tilsyn fra myndighetene.

4. Utslippsgrenser

Håndteringen av rivningsmassene skal skje på samme lokalitet som virksomheten driver ordinær pukkverksdrift.

Vaule Sandtak AS skal derfor forholde seg til de samme kravene som gjelder for pukkverksdriften, jevnfør forurensningsforskriften kapittel 30 om forurensninger fra produksjon av pukk, grus, sand og singel. Den totale påvirkningen fra deres aktiviteter skal dermed ikke overskride grensene under (gjengitt fra forskriftsteksten).

Eventuelle framtidige endringer av grenseverdier i pukkverksforskriften vil dermed også være gjeldende for Vaule Sandtak AS sine utslipp fra gjenvinning av rivingsbetong og tegl uten at Fylkesmannen fatter enkeltvedtak etter forurensningsloven § 18 om endring av utslippstillatelsen.

4.1 Støy

Virksomhetens bidrag til utendørs støy ved omkringliggende boliger, sykehus, pleieinstitusjoner, fritidsboliger, utdanningsinstitusjoner og barnehager skal ikke overskride følgende grenser, målt eller beregnet som frittfeltsverdi ved mest støyutsatte fasade:

Mandag - fredag	Lørdager	Søn- og helligdager	Kveld (kl. 19-23) mandag - fredag	Natt (kl. 23-07) alle døgn	Natt (kl. 23-07) alle døgn
55 L_{den}	50 L_{den}	45 L_{den}	50 $L_{evening}$	45 L_{night}	60 L_{AFmax}

L_{den} er definert som døgnmiddel. Med impulsstøy eller rentonelyd er grensen 5 dBA lavere. Den strengeste grenseverdien legges til grunn når impulslyd opptrer i gjennomsnitt mer enn 10 hendelser per time.

$L_{evening}$ er A-veiet ekvivalentnivå for 4 timers kveldsperiode fra kl 19-23.

L_{night} er A-veiet ekvivalentnivå for 8 timers nattperiode fra kl 23-07.

L_{AFmax} er gjennomsnitt av de 5-10 høyeste forekommende støyningnivåene L_{AF} (A-veid støyningnivå med Fast respons) fra en industribedrift i nattperioden 23-07.

Med impulslyd menes kortvarige, støtvide lydtrykk med varighet på under 1 sekund og der impulslyden er av typen "highly impulsive sound" som definert i T-1442 kapittel 6. Dersom impulslyd forekommer mer enn 10 hendelser per time er grenseverdien 5 dBA lavere enn de grenseverdiene som er angitt i tabellen.

Støygrensene gjelder all støy fra anleggets ordinære virksomhet, inkludert intern transport på bedriftsområdet og lossing/lasting av råvarer og produkter. Støy fra bygg- og anleggsvirksomhet og fra ordinær persontransport av virksomhetens ansatte er likevel ikke omfattet av grensene.

Støygrensene gjelder ikke for bebyggelse av forannevnte type som blir etablert etter at virksomheten har startet opp.

4.2 Støv

Utslipp av støv/partikler fra totalaktiviteter fra virksomheten skal ikke medføre at mengde nedfallsstøv overstiger 5 g/m² i løpet av 30 dager. Dette gjelder mineralisk andel målt ved nærmeste nabo, eller annen nabo som eventuelt blir mer utsatt.

Diffuse utslipp fra produksjonsprosesser og fra utearealer, for eksempel lagerområder, områder for lossing/lasting og renseanlegg, som kan medføre skade eller ulempe for miljøet, skal begrenses mest mulig.

4.3 Utslipp til vann

Prosessvann skal så langt mulig resirkuleres. Utslipp av vann skal ledes via sedimentasjonsbasseng/reusepark i henhold til kart over dette vedlagt søknaden.

Prosess- og overflatevann uten miljø- eller helseskadelige stoffer/egenskaper kan slippes til sjø- eller ferskvannsresipient dersom maksimalkonsentrasjon av faststoff/suspendert stoff (SS) i utslippspunktet er under 50 mg/l og dersom utslippet ikke medfører nedslamming i resipienten, jf forurensningsforskriften § 30-6.

Utslippet skal heller ikke påvirke vannkvaliteten i primærresipient slik at tilstandsklassen for resipienten endres. Den veileder for tilstandsklassifisering av vann som til enhver tid gjelder skal benyttes ved vurdering av tilstandsklasser.

Dersom prosess- eller overflatevann har helse- eller miljøskadelige stoffer/egenskaper, eller utslippets innhold av faststoff/suspendert stoff er for høyt til å tilfredsstillende kravene i første og andre ledd, skal virksomheten enten samle opp vannet og levere dette til godkjent mottak eller oppgradere virksomhetens sedimenteringsbasseng/reanseanlegg slik at tilfredsstillende rensesgrad oppnås.

4.3.1 Sanitæravløpsvann

Virksomhetens sanitæravløpsvann håndteres i tråd med krav fra Time kommune.

4.4 Grunnforurensning

Virksomheten skal være innrettet slik at det ikke finner sted utslipp til grunnen som kan medføre nevneverdige skader eller ulemper for miljøet.

Virksomheten plikter å holde løpende oversikt over eventuell eksisterende forurenset grunn på virksomhetens område og forurensete sedimenter utenfor, herunder faren for spredning, og vurdere behovet for undersøkelser og tiltak. Forurensningsmyndigheten skal varsles hvis det er grunn til å anta at tiltak vil være nødvendig.

5. Målinger og dokumentasjon

5.1 Utslippskontroll

Virksomheten skal gjennomføre målinger av utslipp til vann, støy og støv. Med målinger mener vi prøvetaking, analyse og/eller beregning.

Målinger skal utføres slik at de blir representative for virksomhetens faktiske utslipp, og skal omfatte

- komponenter som er regulert gjennom grenseverdier
- andre komponenter som er omfattet av rapporteringsplikten i henhold til Klima- og forurensningsdirektoratets veileder til virksomhetenes egenrapportering. Veilederen er tilgjengelig på www.miljodirektoratet.no.

Virksomheten er ansvarlig for at metoder og utførelse er forsvarlig kvalitetssikret, blant annet ved å

- utføre målingene etter Norsk standard. Dersom det ikke finnes, kan internasjonal eller utenlandsk standard benyttes. Fylkesmannen kan etter søknad akseptere at annen metode blir brukt, dersom virksomheten kan dokumentere at den er mer formålstjenlig.
- bruke akkrediterte laboratorier/tjenester når prøvetaking og analyse utføres av eksterne
- kvalitetssikre egne analyser ved å delta i ringtester
- kvalitetssikre egne målinger jevnlig ved verifisering av uavhengig tredjepart
- redusere usikkerheten ved målingene mest mulig

5.2 Støvnedfall

Virksomheten skal starte støvnedfallsmålinger målt i 30-dagers intervaller i løpet av det første året mottaket er i drift. Målepunktene skal være representative for nabohus med kortere avstand til knuseverket enn 500m. Måleperioden skal være minst et år og skal ikke avsluttes før målingene dokumenterer at kravene i punkt 4.2 overholdes.

Nedfallsmålingene skal planlegges og utføres av uavhengig konsulent.

5.3 Utslipp til vann og støy

Virksomheten skal gjennomføre målinger av støy og utslipp til vann. Prøvetaking og måling skal være kvalitetssikret.

I og med virksomheten i perioder ikke har direkte utslipp til vann, må måleprogrammet tilpasses dette slik at måleresultatene blir representative for virksomhetens faktiske utslipp.

For utslipp til vann kreves dokumentasjon på at utslippene ikke er helse- eller miljøskadelige og hvilke vurderinger og/eller tiltak som er gjort for å hindre nedslamming og for å sikre resipientens tilstandsklasse.

Ved endringer i driften som kan føre til økt støy, skal virksomheten kunne dokumentere at støy er tatt med i vurderingen. Beregninger skal også derfor være grunnlaget for støydempende tiltak, for å kunne dokumentere at tiltakene vil ha effekt.

Dersom det foreligger oppdaterte støyberegninger fra ordinært pukkverksdrift vil disse være dekkende også for ny virksomhet. Virksomheten skal innen 1. juni 2014 oversende Fylkesmannen en støyberegning som også er dekkende for ny aktivitet ved anlegget.

5.4 Lagring av dokumentasjon fra utslippskontroll

Virksomheten skal ta vare på alle prøveresultater og annen dokumentasjon fra kontrollen og overvåkingen av driften. Opplysningene skal lagres i minst fem år, og de skal være tilgjengelig ved kontroll eller på forespørsel fra forurensningsmyndigheten, jmfør forurensningsloven § 50.

5.5 Øvrige utredninger

Om det skulle vise seg nødvendig, kan Fylkesmannen kreve at virksomheten foretar eller bekoster undersøkelser eller utredninger for å redusere støy, støv og øvrige utslipp fra anlegget. På bakgrunn av resultatene kan Fylkesmannen pålegge Vaule Sandtak AS å gjennomføre avbøtende tiltak.

6. Kjemikalier

Med kjemikalier menes her kjemiske stoffer og stoffblandinger som brukes i virksomheten, både som råstoff i prosess og som hjelpekjemikalier, for eksempel begroingshindrende midler, vaskemidler, hydraulikkvæsker, brannbekjempningsmidler.

For kjemikalier som benyttes på en slik måte at det kan medføre fare for forurensning, skal virksomheten dokumentere at den har foretatt en vurdering av kjemikaliens helse- og miljøegenskaper på bakgrunn av testing eller annen relevant dokumentasjon, jf. også punkt 2.5 om internkontroll.

Virksomheten plikter å etablere et dokumentert system for substitusjon av kjemikalier. Det skal foretas en løpende vurdering av faren for skadelige effekter på helse og miljø forårsaket av de kjemikalier som benyttes, og av om alternativer finnes. Skadelige effekter knyttet til produksjon, bruk og endelig disponering av produktet, skal vurderes. Der bedre alternativer finnes, plikter bedriften å benytte disse så langt dette kan skje uten urimelig kostnad eller ulempe.⁵

Stoffer alene, i stoffblandinger og/eller i produkter, skal ikke framstilles, bringes i omsetning, eller brukes uten at de er i overensstemmelse med kravene i REACH-regelverket.⁶

7. Avfall

Virksomheten plikter så langt det er mulig uten urimelige kostnader eller ulemper å unngå at det dannes avfall som følge av virksomheten. Særlig skal innholdet av skadelige stoffer i avfallet søkes begrenset mest mulig.

Virksomheten plikter å sørge for at all håndtering av avfall, herunder farlig avfall, skjer i overensstemmelse med gjeldende regler for dette fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven, herunder avfallsforskriften⁷.

Avfall som oppstår i bedriften, skal søkes gjenbrukt i bedriftens produksjon eller i andres produksjon, eller – for brennbart avfall – søkes utnyttet til energiproduksjon internt/eksternt. Slik utnyttelse må imidlertid skje i overensstemmelse med gjeldende regler fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven, samt krav fastsatt i denne tillatelsen.

8. Forebyggende og beredskapsmessige tiltak mot akutt forurensning

8.1. Etablering av beredskap

Virksomheten skal etablere og vedlikeholde en beredskap mot akutt forurensning. Beredskapen skal være tilpasset den miljørisikoen som virksomheten til enhver tid representerer, jamfør punkt 2.5.1.

8.2. Varsling av akutt forurensning

Akutt forurensning eller fare for akutt forurensning skal varsles i henhold til gjeldende forskrift⁸. Bedriften skal også så snart som mulig underrette Fylkesmannen i slike tilfeller.

9. Ansvarsforhold

Virksomheten er ansvarlig for at kravene i utslippstillatelsen blir overholdt.

Tillatelsen fritar ikke virksomheten for plikt til å innhente tillatelser fra andre myndigheter for andre sider av virksomheten som gjelder for eksempel arbeidsmiljø, brann, elektrisitet, eksplosjonsvern eller smittevern. Tillatelsen fritar ikke virksomheten for plikt til å betale erstatning for forurensningsskade, jamfør forurensningsloven § 10 og kapittel 8.

⁵ Jf Produktkontrollloven av 11.06.1979 nr. 79 § 3a

⁶ Forskrift om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH) av 30. mai 2008.

⁷ Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall av 01.06.2004, nr. 930.

⁸ Forskrift om varsling av akutt forurensning eller fare for akutt forurensning av 09.07.1992, nr. 1269

10. Eierskifte

Hvis bedriften overdras til ny eier, skal melding sendes Fylkesmannen så snart som mulig og senest én måned etter eierskiftet.

11. Nedleggelse

Hvis et anlegg blir nedlagt eller en virksomhet stanser for en lengre periode, skal eieren eller brukeren gjøre det som til enhver tid er nødvendig for å motvirke fare for forurensninger. Hvis anlegget eller virksomheten kan medføre forurensninger etter nedleggelsen eller driftsstansen, skal det i rimelig tid på forhånd gis melding til Fylkesmannen.

Fylkesmannen kan fastsette nærmere hvilke tiltak som er nødvendig for å motvirke forurensning. Fylkesmannen kan pålegge eieren eller brukeren å stille garanti for dekning av framtidige utgifter og mulig erstatningsansvar.

Ved nedleggelse eller stans skal bedriften sørge for at råvarer, hjelpestoff, halvfabrikat eller ferdig vare, produksjonsutstyr og avfall tas hånd om på forsvarlig måte, herunder at farlig avfall håndteres i henhold til gjeldende forskrift⁹. De tiltak som treffes i denne forbindelse, skal rapporteres til Fylkesmannen innen 3 måneder etter nedleggelse eller stans. Rapporten skal også inneholde dokumentasjon av disponeringen av kjemikalierester og ubrukte kjemikalier og navn på eventuell(e) kjøper(e).

Ved nedleggelse av en virksomhet skal den ansvarlige sørge for at driftsstedet settes i miljømessig tilfredsstillende stand igjen.

Dersom virksomheten ønskes startet på nytt, skal det gis melding til Fylkesmannen i god tid før start er planlagt.

12. Tilsyn

Virksomheten plikter å la representanter for forurensningsmyndigheten eller de som denne bemyndiger, føre tilsyn med anleggene til enhver tid, jamfør forurensningsloven § 50.

VEDLEGG 1

Stoffer på prioritetslisten, jamfør punkt 2.1.

Prioritetslisten inneholder stoffer og stoffgrupper som er blant de mest helse- og miljøfarlige stoffene som er i bruk. Myndighetenes mål er at bruk og utslipp av disse stoffene skal bli stanset eller vesentlig redusert. Prioritetslisten blir jevnlig gjennomgått og oppdatert. Se www.miljostatus.no.

Metaller og metallforbindelser:

	Forkortelser
Arsen og arsenforbindelser	As og As-forbindelser
Bly og blyforbindelser	Pb og Pb-forbindelser
Kadmium og kadmiumforbindelser	Cd og Cd-forbindelser
Krom og kromforbindelser	Cr og Cr-forbindelser
Kvikksølv og kvikksølvforbindelser	Hg og Hg-forbindelser

⁹ Avfallsforskriftens kapittel 11 om farlig avfall

Organiske forbindelser:

	Vanlige forkortelser
Bromerte flammehemmere:	
Penta-bromdifenyleter (difenyleter, pentabromderivat)	Penta-BDE
Okta-bromdifenyleter (defenyleter, oktabromderivat)	Okta-BDE, octa-BDE
Deka-bromdifenyleter (bis(pentabromfenyl)eter)	Deka-BDE, deca-BDE
Heksabromcyclododekan	HBCDD
Tetrabrombisfenol A (2,2',6,6'-tetrabromo-4,4'-isopropyliden difenol)	TBBPA
Klorholdige organiske forbindelser	
1,2-Dikloretan	EDC
Klorerte dioksiner og furaner	Dioksiner, PCDD/PCDF
Heksaklorbenzen	HCB
Kortkjedete klorparafiner C ₁₀ -C ₁₃ (kloralkaner C ₁₀ -C ₁₃)	SCCP
Mellomkjedete klorparafiner C ₁₄ -C ₁₇ (kloralkaner C ₁₄ -C ₁₇)	MCCP
Klorerte alkylbenzener	KAB
Pentaklorfenol	PCF, PCP
Polyklorerte bifenyl	PCB
Tensidene:	
Ditalg-dimetylammoniumklorid	DTDMAC
Dimetyldioktadekylammoniumklorid	DSDMAC
Di(hydrogenert talg)dimetylammoniumklorid	DHTMAC
Triklorbenzen	TCB
Tetrakloretan	PER
Triklorretan	TRI
Trikloran (2,4,4'-Trichloro-2'-hydroxydiphenyl ether)	
Nitromuskforbindelser:	
Muskxylen	
Alkylfenoler og alkylfenoletoksyler:	
Nonylfenol og nonylfenoletoksyler	NF, NP, NFE, NPE
Oktylfenol og oktylfenoletoksyler	OF, OP, OFE, OPE
Dodecylfenol m. isomerer	
2,4,6tri-tert-butylfenol	
Polyfluorerte organiske forbindelser (PFCs)	
Perfluoroktansulfonat (PFOS) og forbindelser som inneholder PFOS	PFOS, PFOS-relaterte forbindelser
Perfluoroktansyre	(PFOA)
Tinnorganiske forbindelser:	
Tributyltinn	TBT
Trifenyltinn	TFT, TPT
Polysykliske aromatiske hydrokarboner	
Dietylheksylftalat (bis(2-etylheksyl)ftalat)	DEHP
Bisfenol A	BPA
Dekametylsyklopentasiloksan	D5